

Carine Decloedt verwerkt varkensmest biologisch

“Puzzelstukjes passen samen in kringlooplandbouw”

Tijdens de Klimaatroadshow van 24 november houdt de bus halt bij een van de absolute mestverwerkingspioniers van Vlaanderen. Carine Decloedt combineert in Zevekote en Eernegem een zeugenbedrijf met biologische mestverwerking en een vergister. De mest wordt er herleid tot compost en loosbaar water. Ondanks de woelige wateren waar de varkenssector door moet, blijft Carine geloven in kansen geven aan nieuwe technologieën om de kringlopen verder te sluiten.

Ivan De Clercq

© FOTO'S: MARCO MERTENS

Een fors zeugenbedrijf met eigen afmest en een biologische mestverwerking ... Het zijn veel ballen die Carine Decloedt tegelijk in de lucht moet houden. Samen met Renaat Labeeuw aan haar zijde zet ze het levenswerk verder van haar man Ivan Tolpe, die in 2013 omkwam bij een ongeval op het bedrijf. "Aanvankelijk experimenteerde Ivan met het verbranden van mest als mestverwerkingstechniek, maar dat botste op allerlei wetgevende beperkingen rond uitstoot. In 2000 kwam er vervolgens de eerste biologische mestverwerker." Dat bleek in de afgelopen twee decennia de technologie die de mestverwerking in Vlaanderen gestalte heeft gegeven.

Van mest naar loosbaar water

Een derde van de mest voor de biologische mestverwerking komt van het eigen bedrijf. De rest komt van varkenshouders in de omgeving. De mest wordt eerst gescheiden in een dunne en dikke fractie. De dikke fractie wordt gecomposteerd en gaat zo als grondverbeterende meststof naar Franse akkerbouwers. "In Frankrijk is die compost gegeerd, al is het moeilijk om er geld voor te krijgen. In ons land maakt de mestwetgeving het gebruik van compost weinig interessant, ondanks de bodemverbeterende eigenschappen", constateert Carine. Via een aerobe en anaerobe fase wordt de stikstof in de dunne fractie omgezet tot milieuneutraal stikstofgas. Het effluent gaat naar een groot rietveld, een zogenaamd *constructed wetland*. "Een biologische mestverwerking is een compacte installatie die erg veel stikstof uit mest kan halen. Een *constructed wetland* is een grote installatie, die net de kleine hoeveelheid stikstof en fosfor uit effluent kan halen die nog overblijft." Wat overblijft is loosbaar water, dat in principe ook voor het reinigen van stallen of machines zou ingezet kunnen worden.

Regels maken het moeilijker

Met al meer dan 20 jaar op de teller heeft de biologische mestverwerking op het bedrijf zijn dienst bewezen. Met uitzondering van de vervanging van de matten die in de areobe fase lucht in de dunne fractie pompen, zijn er nog geen onvoorziene grote kosten aan de installatie geweest. Doorheen de jaren maakte dat de uitbating evenwel niet eenvoudiger. "De invoering van de verplichte debietmeters zijn een voorbeeld van een extra kost waar wij als mestverwerker niets aan hebben maar die we wel moeten maken. Als iets niet in orde is, volgen er bovendien onmiddellijk boetes, terwijl wij soms ook afhankelijk zijn van derden. Het zou goed zijn mochten controlerende instanties meer meedenken in plaats van alles door een bureaucratische bril te zien." Zo denkt Carine ook aan het loosbaar water dat uit de *constructed wetlands* komt. Om dit water voor reiniging van de stallen te mogen inzetten, moet er nog heel wat papierwerk verzet worden. "Ik mag het water wel lozen in de gracht, maar niet opslaan in een put zonder folie omdat het dan in contact zou kunnen komen met grondwater. Het zijn dat soort regels die veel energie vragen, en die positieve evoluties in de sector vertragen."

Vergister maakt puzzel compleet

In 2012 werd nog een puzzelstukje aan het bedrijf toegevoegd met de installatie van een vergister. De vergister draait in hoofdzaak op eigen verse varkensmengmest, aangevuld met stalmest, afvalresten van groenten of granen om tot een ideale koolstofstikstofverhouding te komen. Met het methaan uit de vergister wordt een wkk-motor aangedreven die warmte en elektriciteit produceert. De elektriciteit van de wkk zorgt er samen met de zonnepanelen voor dat het bedrijf in

eigen elektriciteit kan voorzien en in de zomer ook nog elektriciteit op het net kan zetten. De warmte uit de wkk gaat naar de biothermische droging van de compost. Door deze naar 70 graden te verwarmen worden ziektekiemen en onkruidzaden afgedood, wat nodig is om deze te kunnen exporteren. Een ander deel van de warmte gaat naar de vleesvarkensstal om de vloer onder de jongste biggen te verwarmen.

Vergunningszekerheid en passend kader

Een jaar na de installatie van de vergister kwam Ivan om het leven. Sindsdien probeert Carine samen met Renaat en zoon Gianni verder te bouwen op wat Ivan op touw heeft gezet. Zelf ziet ze zich in de toekomst nog eerder investeren in groene energie, dan in mestverwerking, op voorwaarde dat er een toekomstperspectief is. "Als er mensen op ons bedrijf innovatief willen werken rond mestverwerking ben ik altijd bereid om te luisteren, maar de tijd en middelen ontbreken om er zelf nog veel verder in te gaan dan dat we nu al doen", zegt Carine Decloedt. "Ik geloof dat landbouwers nu al heel veel aan kringlooplandbouw doen. De overheid hoeft hier voor mij niet in de eerste plaats te financieren, maar ze moet wel zorgen voor vergunningszekerheid en een passend wetgever kader. De grote onzekerheid die nu boven de landbouwsector hangt, geeft weinig moed aan land- en tuinbouwers om in nieuwe technologieën te investeren." ■

"Het zou goed zijn mochten controleinstanties meer meedenken."